

Evan Penny: Re-Figured

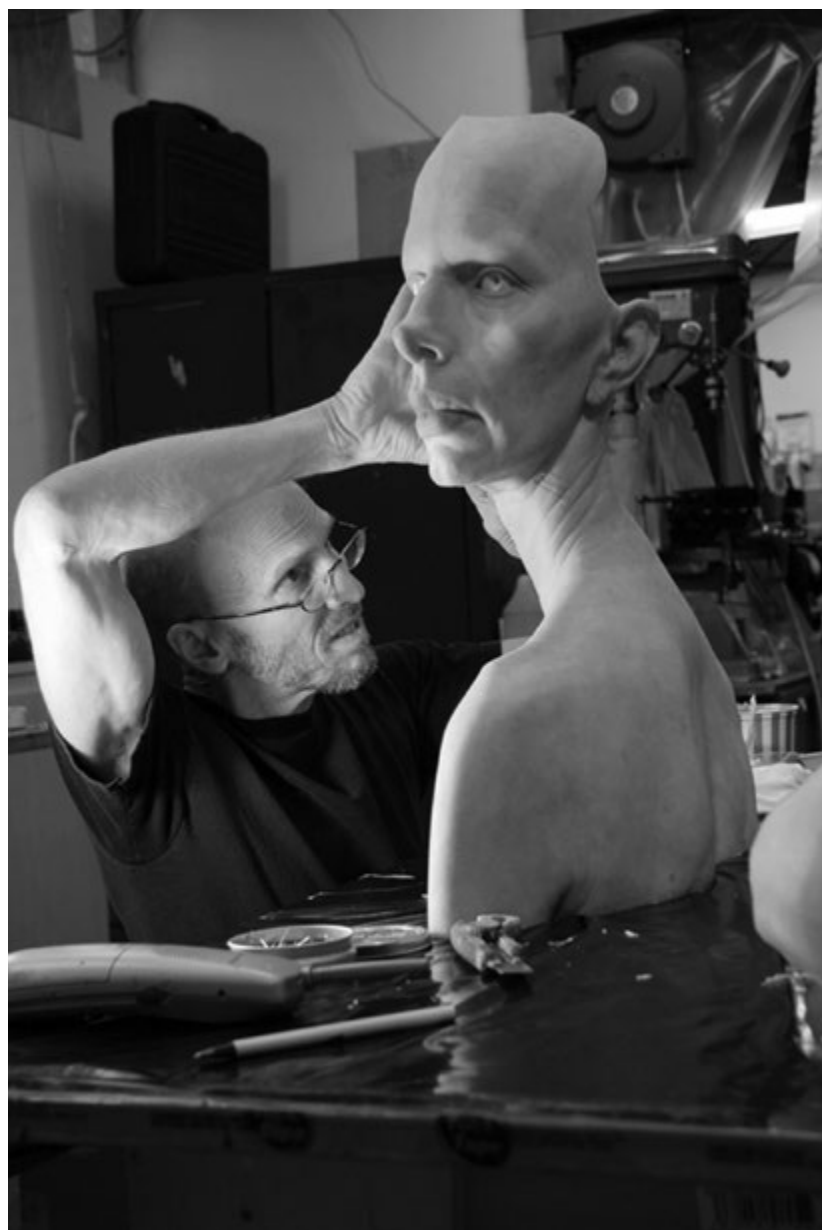
Krunák Emese beszélgetése Evan Pennyvel torontói kiállításán

Art Gallery of Ontario, Toronto, Kanada

2012. szeptember 20 – 2013. január 6.*

Krunák Emese: *A Re-Figured Daniel Schreibernek, a Kunsthalle Tübingen igazgatójának az ötlete volt, aki különböző nemzetközi művészeti vásárokon és galériákban találkozott a munkáival és úgy találta, hogy azok sajátos figurativitása érdekelné az európai közönséget. Szervezésének eredményeként a kiállítást négy*

* Korábbi kiállítások: MARCA – Cantanzaro, Olaszország, 2012. április 21 – november 30.; Museum Der Moderne, Salzburg, Ausztria, 2011. november 2 – 2012. február 20.; Kunsthalle Tübingen, Németország, 2011. június 2 – szeptember 4.

EVAN PENNY
Evan Penny and
Shelly #2, Variation
of 4, 2008
silicone, pigment,
hair, aluminum
64 x 61 x 18 cm
(sculpture)
Richard R. Singleton
of Priddis, Alberta,
Canada
© Evan Penny 2013

országban is bemutatták, utoljára Torontóban, ahol élsz és dolgozol. Hogyan és miért választottad a hiperrealista stílust?

E.P.: Azt hiszem, a műfaj választott engem és nem én azt. Elsősorban szobrász vagyok, aki portrékat és teljes figurákat mintáz. A pályám elején élő modell után dolgoztam és próbáltam megmintázni, amit láttam. A kérdés számomra mindig az volt, hogy mi az, amit látok és hogyan tudnám azt a legpontosabban leképezni. Rájöttem, hogy minél intenzívebben tanulmányozom a modellt, minél több információt gyűjtök róla, minél mélyebben elemzem és minél jobban ismerem őt, annál jobban elbizonytalanodom az ábrázolás terén. Az utóbbi években a kérdés, hogy ki az, akit mintázok, központi elemmé vált számomra, annál is inkább, mert a fotót mint elemzési módszert használok, és erőteljesen foglalkoztat, hogy hogyan látjuk önmagunkat a fotó és a média (TV, magazinok, újságok) tükrében. Az egyik mellékterméke ennek a folyamatnak az úgynevezett „realista” stílus, de a realizmus nem a célom. Engem az „ábrázolás” érdekel, az, hogy hogyan tudnék egy figurát megformálni úgy, hogy az érdekes és élethű legyen. A realizmusom ebből ered.

K.E.: *Néhány mű egyáltalán nem tűnik realitásnak a szó hagyományos értelmében – néhány pedig egészen szurreális. Mit jelent a „valóság” a számodra?*

E.P.: Függetlenül attól, hogy a portréim valóságos embereket ábrázolnak (L. Faux, Murray) vagy képzeletbeli karaktereket (No One – In Particular, Stretch), a módszerem mindig ugyanaz. A kérdés mindig az: „hogyan látjuk önmagunkat? Mi a valóság, és mi az, ami nem az?” A módszerem még mindig a valóság megfigyelésén alapul, de egyre jobban érdekel az, ami a felszínen van, sokszor észrevétlenül, mert túlságosan leköt minket a modell személyisége, befolyásolva értelmezésünket. Szerintem egy igen erős ellentmondás van aközött, ahogyan önmagunkat (vagy egymást) látjuk a valós térben és időben, és ahogyan elképzeljük magunkat egy kétdimenziós képen. A szobraim valahol e két valóság között mozognak. Az egyik a valóságos lét, tér és idő, ahogyan átéljük azt fizikai értelemben és a többiekkel való kapcsolatunk során. A másik valóság a kép-tér, hogy hogyan látjuk önmagunkat a képen és a kép által. Ez az a két valóság, ami engem foglalkoztat. Azt hiszem, hogy a szurreális kifejezés ebből az ellentmondásból ered. A szobraim egyszerre élethűek és mesterségesek, valóságosak és torzítottak.

K.E.: *A munkád során sokszor nyúlsz a TV, a magazinok és újságok képanyagához. Hogyan választod ki a szobraid tárgyát?*

E.P.: A fotókat sohasem használom egy az egyben. A szobraimon vagy képzeletbeli karaktereket vagy olyan embereket mintázok meg,

akiket ismerek. Hogy hogyan és miért választom éppen őket, az munkáról munkára változik. Mindazonáltal a torzítás a szobraimon a média hatására vezethető vissza, ahol a kép sokszor homályos vagy torzított. A kétdimeziós térben a szemünk automatikusan kijavítja ezeket a hibákat. Ezzel ellentétben a valóságos, fizikai térben nagyon is érzékeljük a test minden torzulását, mindent, ami eltér a normális-tól. Engem éppen ez a különbözőség érdekel. A legtöbb munkám egy kétdimenziós képpel indul, amely valamilyen értelemben rosszul sikerült, mert homályos, a modell bemozdult, két kép egymásra lett fotózva, túl sötét a kép, megnyúlt a figura stb. Számomra ez kihívást jelentett, s nem hagyott nyugodni, hogy „Mi történne, ha én ezt a torzulást, amit mi a két dimenziós képnek tulajdonítunk, átvinném a háromdimenziós térbe, amiben fizikailag léte-zünk?” Ez a módszer és az általa létrehozott mű sokszor kellemetlen érzést kelt a nézőkben, néha felzaklató – számomra azonban rendkívül izgalmas.

⊗ **K.E.:** A L.Faux: *CMYK című portrét nézve először azt hittem, hogy valami baj van a szememmel, mert a látásom elhomályosult és vibrált, de a kép csak nem akart kitisztulni. Ezen a jóval nagyobb, mint életnagyságú mellszobron hat szem, öt orrlyuk és hat száj van. Honnan ered mindezt?*

⊗ **E.P.:** Az ötlet a nyomtatásból jött, ahol a különböző színek illesztése sokszor elcsúszik, egy életlen, vibráló képet eredményezve. Ez a három színű portré az én kritikám a képiség modern formavilágáról és annak visszasságairól, arról, hogy hogyan vált el a nyomtatott kép, ami ma már kizárólagosan digitális, és az emberi érzékelés. A technológia fokozatosan átalakítja látásmódunkat. Valamennyi munkám közül talán ez a legfelkavaróbb, ugyanakkor a legsikeresebb is, mivel kilépve a háromdimenziós térbe, megkérdőjelezi saját létét, ami eredendően kétdimenziós.

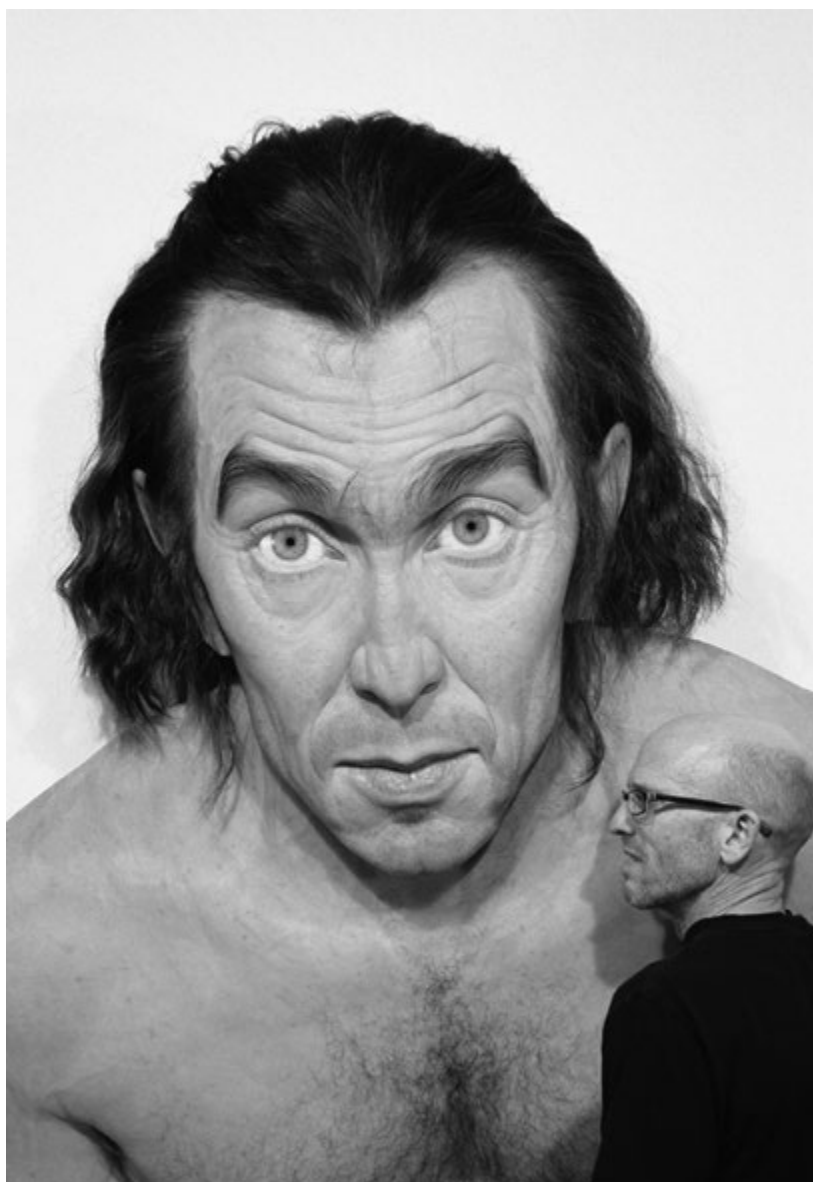
⊗ **K.E.:** *A beszélő nő, a Panagiota Conversion #2, Variation #1 (2008) egy másik szokatlan formája az ábrázolásnak. Régi mozielőadások jutnak róla az eszembe, amikor a film elszakadt és a szereplők feje „elfolyt” a vásznon.*

⊗ **E.P.:** Azzal a kérdéssel próbáltam megbirkózni, hogy hogyan lehet az idő múlását megragadni egy fotón, és hogyan lehet mindezt ábrázolni a szobor által. Ez a munka a Michael Awaddal való együttműködésem eredménye. Awad, aki építész és fotóművész egy személyben, tervezett egy olyan kamerát, amely képes az időt megragadni. Ez a módszer nem követi a filmét, kockák kockák után, hanem egyetlen képet rögzít, amint az a kamera lenszéje előtt mozog. A végeredmény egy különösen elfolyó, hullámzó kép, amely pontosan tükrözi azt a folyamatot, ahogyan

EVAN PENNY
Evan Penny and
Old Self: Portrait
of the Artist as He
Will (Not) Be #1,
Variation of 4, 2010
silicone, pigment,
hair, fabric,
aluminum
76 × 86 × 59 cm
(sculpture)
Private collection,
Basel
© Evan Penny 2013

EVAN PENNY
Evan Penny and
Aerial #2, 2006
silicone, pigment,
hair, aluminum
269 × 152 × 33 cm
(sculpture)
Gian Enzo Sperone,
Sent, Switzerland
© Evan Penny 2013

a kamera megragadja a múltó időt és abban a figura mozgását és mimikáját, mialatt beszél.

☛ **K.E.:** *Hogyan készülnek ezek a szobrok? Mi a technikai hátterük?*

☛ **E.P.:** Munkáim technikai háttere igen összetett, de alapjaiban véve hagyományos. Minden munkámat úgy kezdem el, hogy egy fém vagy kemény habszivacs vázra agyagból megmintázom a modellt. Ebben a fázisban az összes formát és részletet kidolgozom. Amikor a szobor elkészült, egy öntőformát készítek, amelynek a szerepe a mű átvitele az agyagból a végleges médiumba, ami az én esetemben a szilikon. Az öntőformából kiindulva a szobrot több réteg szilikon egymásra helyezéssel építem fel. Már az alsó rétegekben megjelennek a modell jellegzetes vonásai, beleértve a test sajátosságait, a kéklő ereket, szepülőket és a bőr tónusát. Az elkövetkező vékony rétegekben mindez elmélyül, néhány elem eltűnik és a bőr elnyeri végső színét. Az utolsó réteg kemény gyanta és folyékony üveg, ami segíti összetartani a formát. Ezután a szobrot levegővel az öntőformáról, majd befejezem a bőr festését és a haját. A hajszálatokat egyenként ültetjük be, ami igen időigényes, szerencsére ebben van segítségem. A szemet én készítem el és festem ki, s az a legutolsó elem, amit a szoborra ragasztok. Ezt a technológiát a filmgyártásból vettem át: 12 évig mint special-effect maszkmester és protéziskészítő dolgoztam, többek között az *X Men* és *JFK* című filmekben.

☛ **K.E.:** *Szobraid mérete egyre nagyobbá válik az utóbbi években, a Jim Revisited például 6 méter magas. Mi okozta ezt mértékváltást?*

☛ **E.P.:** Kezdetben a munkáim többsége életnagyságúnál kisebb volt. Mostanában szívesebben dolgozom nagyobb méretben, a részletek nagyobbak, nem igényelnek olyan aprólékos kidolgozást, s ettől a mű dinamikusabbá válik. Azt hiszem, hogy ez a média hatása is, hiszen körül vagyunk véve nagyméretű hirdetőtáblákkal, fényújságokkal, plakátokkal, de még a televízió is sokszor nagyobb az emberi arc az életnagyságnál. Mindegy, hogy kisebb vagy nagyobb, a pusztán eltérés az életnagyságtól kiemeli a művet a fizikai valóságból, s ezáltal figyelmet kelt és erőteljessé válik.

☛ **K.E.:** *Nemzetközi hírű művészé váltál az utóbbi 10 évben. Mik a terveid a jövőre nézve?*

☛ **E.P.:** A kiállítás sorozat sok utazással járt, ami elvont a munkától. A szobraim igen munka- és időigényesek, az *L.Faux* például 400 órát vett igénybe. Torontóban szeretnék maradni, nem utazni, bezárkózni a műtermemben, hátradőlni és elgondolkozni az utolsó 10 év munkáin. Úgy érzem, hogy bizonyos értelemben fordulópont-hoz érkeztem, jóllehet még nem tudom pontosan, hogy mi lesz az, s hogy stilsztikai változást is jelent-e majd, de úgy érzem, hogy a szemléletemben és a műveimhez való viszonyomban mindenképp változást hoz.

BÁNKI ÁKOS
Dionüszosz
tanulmány, 2007,
print, változó
méretek

Bartók Imre

A szervek lázadása

Organs & Extasy*

☛ **Stredoslovenská Galéria, Besztercebánya**

☛ **2012. november 24 – 2013. január 6.**

A régi művészettörténeti paradigma szerint az emberi test mértéke maga a szépség, ugyanakkor az emberi test szépsége: mérték. A humanizmusból kiinduló Winckelmann-féle esztétika az emberi alakot nem pusztán esztétikai, hanem ontológiai primátussal is felruházta.

Az ebből a felfogásból kiinduló művészetfogalom számára az ember, önreprezentációs képessége okán, egyfajta többlettel rendelkezik. Bárhogy is tekintünk (vissza) erre az egyébként a vázoltnál nyilvánvalóan jóval mélyebb és

* A találaton résztvevő művészek: Bánki Ákos, Csáki László, Dallos Ádám, Dobos Tamás, Györffy László, Horror Pista, Keresztes Zsófia, Kis Róka Csaba, Magyarósi Éva, Moizer Zsuzsa, Szőke Gábor Miklós, Szöllősi Géza, Verebics Ágnes, Tanka Péter. (ld. www.ssgbb.sk; <http://organsandextasy.blogspot.hu/>)

